



JAARREKENING 2015-2016

BEGROTING 2016-2017

Vrijzinnigen Nederland

## Financieel jaarverslag

Financieel verslag van het bestuur  
Grondslagen voor de financiële verslaggeving  
Beoordelingsverklaring accountant  
Jaarrekening:  
Balans per 31 augustus 2016  
Staat van baten en lasten over 2015/2016

Toelichting op de balans  
Toelichting op de staat van baten en lasten  
Verslag van de financiële commissie van Advies 2015-2016

Begroting:  
Toelichting bij de begroting  
Begroting jaar 2016/2017

### Bijlagen:

- A Specificatieoverzicht Effectenrekening Van Lanschot en certificaten aandelen Triodos Bank
- B Afdrachten afdelingen 2015/2016
- C Overzicht toezeggingen projecten 2016-2017

Vrijzinnigen Nederland  
Spoorstraat 1  
3811 MN Amersfoort  
tel: 033-4689000  
[www.vrijzinnigen.nl](http://www.vrijzinnigen.nl)  
email: [bureau@vrijzinnigen.nl](mailto:bureau@vrijzinnigen.nl)  
Twitter [Vrijzinnigen\\_nl](#)  
Facebook [Vrijzinnigen Nederland](#)

## FINANCIEEL VERSLAG

### 1. Inleiding

Ook in dit verenigingsjaar is gebruik gemaakt van de diensten van Kantoor Kerkelijke Administratie (KKA) in Amersfoort en van Van Ree Accountants in Doorn. Het eindresultaat kwam in het afgelopen verenigingsjaar uit op negatief € 107.872 bij een begroot tekort van € 306.995.

### 2. Jaarrekening

#### *Inventaris*

Er werd dit jaar een tweedehands computer aangeschaft als werkplek voor de communicatiemanager.

#### *Beleggingen*

De waarde van de portefeuille bij Van Lanschot bedraagt per 31 augustus 2016 € 1.749.702. Het beleggingsresultaat (na kosten) bedroeg 4,7%. Gedurende het boekjaar is € 130.000 aan de portefeuille onttrokken. In bijlage A vindt u het overzicht van de portefeuille bij Van Lanschot.

De waarde van de certificaten Triodos bedraagt per 31 augustus 2016 € 200.016. Het rendement daarvan over het boekjaar was 5%. Gedurende het boekjaar is € 80.000 aan de portefeuille toegevoegd.

#### *P.A.H. de Boerfonds*

Dit jaar is aan mentoraat voor voorgangers € 80,- en € 2.324 aan vervanging van de voorganger bij ziekte uitgekeerd. Het restant van € 110.870 blijft gereserveerd voor vervangingskosten van de voorganger bij ziekte.

#### *Reservering opgeheven afdelingen*

Er zijn dit jaar geen reserveringen van opgeheven afdelingen vrijgevallen. Bijgekomen is een legaat van de heer en mevrouw Lingen-Slagboom ten behoeve van de opgeheven afdeling Elburg 2014/2015 ad € 10.000 en het saldo van de opgeheven afdeling Amstelveen 2015/2016 van € 9.561. Er is voor pastoraat onder oud-leden van de opgeheven afdelingen € 580 uitgegeven.

#### *Afdracht afdelingen*

De afdracht van de afdelingen is € 5.643 lager dan begroot door o.a. afname van het aantal leden. De tendens van een dalend ledenaantal zet zich helaas onverminderd voort. In bijlage B vindt u het overzicht.

#### *Personeelskosten*

De kosten van het personeel zijn iets hoger dan begroot door stijging van sociale lasten en van de kosten van de verzuimverzekering.

#### *Ruimte/Mens & Tijd/Magazine*

De kosten van blad Ruimte/Mens & Tijd en het Magazine zijn lager dan begroot door advertentie-inkomsten en de bijdrage uit het project Communicatie 2.0 van € 4.300.

#### *Verwante organisaties*

De kosten zijn hoger dan begroot omdat de organisaties hun bijdragen hebben verhoogd. De bijdrage voor IKOS NPB is ook dit jaar onttrokken uit het legaat Godsdienstonderwijs waardoor het totaal aan bijdragen voor verwante organisaties uitkomt op € 5.507.

#### *Stichting Opleidingsinstituut*

Op basis van onze overeenkomst met het Opleidingsinstituut is in dit verenigingsjaar € 2.500 beschikbaar gesteld.

### *Jeugd- en jongerenwerk*

Vrijzinnigen Nederland begrootte een subsidie van € 1.500 aan de website Zin in Opvoeding, een vierjarig project van Vrijzinnigen Nederland, de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten en het Apostolisch Genootschap tussen 2013-2017. Elke organisatie heeft € 2.200 per jaar toegezegd.

De Vereniging voor Vrije Geloofsopvoeding NVVZ deed Vrijzinnigen Nederland de toezegging om gedurende 4 jaar € 700 per jaar ter beschikking te stellen, maar de NVVZ heeft zich in dit verenigingsjaar opgeheven waardoor voor 3 jaar de toezegging is vervallen. Dat betekent een jaarlijkse verhoging van de bijdrage van Vrijzinnigen Nederland met € 700. In 2015-2016 is totaal € 2.900 betaald.

### *Subsidie VPSB voor het ouderenpastoraat*

Door de VPSB is (kort voor balansdatum) voor dit verenigingsjaar een bedrag van € 90.000 ter beschikking gesteld. Ook de nog resterende bijdrage voor het verenigingsjaar 2014-2015 is aan het begin van dit boekjaar ontvangen. Dienovereenkomstige bedragen zijn (na balansdatum) uitgekeerd aan de afdelingen.

### *Overige baten*

Er is een gift binnengekomen van de opgeheven st. IKON ten behoeve van onderzoek naar pastoraat onder ouderen. Het bedrag € 2.520 is toegevoegd aan het VPSB Fonds ouderen onderzoek pastoraat.

Vrijzinnigen Nederland heeft in dank een vrij besteedbaar legaat ontvangen van mevrouw J.M.P. Edema, voormalig voorzitter van de afdeling Bennekom.

### *Resultaatbestemming*

Conform het besluit in de Algemene Vergadering van november 2015 is € 60.000 onttrokken aan de continuïteitsreserve ten behoeve van een nieuwe Reserve nieuw beleid (2015-2016).

Voorgesteld wordt om het resultaat over 2015-2016 (- € 107.872) als volgt te bestemmen:

1. -107.872 resultaat boekjaar 2015-2016	(- 107.872)
2. 41.908 te onttrekken aan de reserve Project communicatie 2.0	(- 65.964)
3. 5.041 te onttrekken aan de reserve nieuw beleid	(- 60.923)
4. 21.130 te onttrekken en 597 toe te voegen aan de Innovatiereserve	(- 40.490)
5. 2.404 te onttrekken aan de P.A.H. de Boerreserve	(- 37.986)
6. 580 te onttrekken aan de reserve Opgeheven afdelingen	(- 37.406)
7. 37.406 ten laste te brengen van het eigen vermogen.	(0)

H. Rijken  
penningmeester

IBAN nummers t.n.v. Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB per 31 augustus 2016:

Van Lanschot rekening courant	NL04 FVLB 0699 4619 01
Van Lanschot deposito spaarrekening	NL04 FLVB 2016 7650 38
ING zakelijke rekening	NL28 INGB 0000 0099 92
ING zakelijke spaarrekening	NL28 INGB 0000 0099 92

Beleggingsrekeningen t.n.v. Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB per 31 augustus 2016:

Van Lanschot BeleggersRekening	700.04.01.575
Triodos zakelijk beleggen	100316501
Oikocredit	8197016

# Vrijzinnigen Nederland

## **GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING**

### **Algemeen**

De financiële verslaggeving voldoet aan de grondslagen, zoals opgesteld door het bestuur.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

### **Grondslagen voor de waardering van activa en passiva**

#### Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

#### Financiële vaste activa

##### *Beleggingen*

Ten beurse genoteerde aandelen, aandeelopties en obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum. De in het boekjaar gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

##### *Eigen beleggingen*

De aandelen/participaties/certificaten worden gewaardeerd tegen beurswaarde. De in het boekjaar gerealiseerde koersverschillen worden ten gunste of ten laste van het resultaat gebracht.

De ongerealiseerde koersverschillen worden ten gunste of ten laste van de herwaarderingsreserve gebracht.

##### *Leningen u/g*

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

# Vrijzinnigen Nederland

## Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

## Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

## Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn door het bestuur bepaalde reserves en zijn derhalve verantwoord onder Bestemmingsreserves. Bestedingen vanuit deze bestemmingsreserve worden via de staat van baten en lasten en vervolgens via de resultaatbestemming onttrokken aan deze bestemmingsreserve.

Volgens de statuten zal van " Opgeheven afdelingen" een voordelig saldo van een afdeling na 10 jaar vrijvallen ten gunste van het resultaat. Tot de genoemde 10 jaar is het voordelige saldo als rechtstreekse mutatie op de bestemmingsreserve 'Opgeheven afdelingen' verwerkt.

## Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen zijn ontvangen bijdragen van derden waaraan door die derde een specifieke bestemming is gegeven. De bijdrage wordt verantwoord in het jaar van ontvangst of toekenning als bate in de staat van baten en lasten. Tegelijkertijd wordt een last verantwoord waarmee het bestemmingsfonds wordt gecreëerd. Bij besteding van het bestemmingsfonds worden de lasten rechtstreeks ten laste van het bestemmingsfonds gebracht, dus niet ten laste van de staat van baten en lasten.

## **Grondslagen voor de resultaatbepaling**

### Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten uit activiteiten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Op basis van bestuursbesluiten kunnen toekomstige uitgaven ten lasten van de exploitatierekening worden verantwoord. Deze worden dan op de balans opgenomen als reserve. De daadwerkelijke uitgaven worden dan ten laste van deze reserve gebracht.

## Vrijzinnigen Nederland

### Pensioenen

De vereniging heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling, deze wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds *Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn*. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De vereniging heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het *Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn*, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De vereniging heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering' en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

### Legaten

Legaten worden verantwoord in het jaar waarin ze worden ontvangen.





## **BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Aan: het bestuur van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 augustus 2016 van Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB te Zwolle beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 augustus 2016 en de staat van baten en lasten over de periode 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

### **Verantwoordelijkheid van het bestuur**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat dient weer te geven in overeenstemming met de in de jaarrekening opgenomen grondslagen voor financiële verslaggeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

### **Verantwoordelijkheid van de accountant**

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de entiteit, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie.

De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Sitiopark 2-4  
3941 PP Doorn  
Postbus 294  
3940 AG Doorn

T (0343) 41 59 40  
F (0343) 41 44 78  
doorn@vanreeacc.nl  
www.vanreeacc.nl  
KvK nr. 09068872

### **Conclusie**

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB per 31 september 2016 en van het resultaat over de periode 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2016 niet in overeenstemming zijn met de in de jaarrekening opgenomen grondslagen voor financiële verslaggeving.

### **Basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring**

Wij vestigen de aandacht op de waarderingsgrondslagen waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur en een beperkte kring van verenigingsleden met als doel de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB in staat te stellen te voldoen aan hun verplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze beoordelingsverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur en een beperkte kring van verenigingsleden van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Deze situatie doet geen afbreuk aan onze conclusie.

Doorn, 19 september 2016

**Van Ree Accountants**



**drs. A.H.J. Kraaij**  
Registeraccountant

**1 BALANS PER 31 AUGUSTUS 2016**

*Na resultaatbestemming*

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>ACTIVA</b>		
<b>VASTE ACTIVA</b>		
01 Inventarissen	5.717	7.086
02 Financiële vaste activa	1.955.643	1.913.870
	<u>1.961.360</u>	<u>1.920.956</u>
<b>Vlottende activa</b>		
11 Kortlopende vorderingen	15.029	87.897
13 Geldmiddelen	158.777	139.625
	<u>173.806</u>	<u>227.522</u>
<b>Totaal-Generaal</b>	<u><u>2.135.166</u></u>	<u><u>2.148.478</u></u>

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>PASSIVA</b>		
20 Eigen vermogen	1.239.648	1.277.054
20 Herwaarderingsreserve eigen beleggingen	10.595	6.715
	<u>1.250.243</u>	<u>1.283.769</u>
21 Bestemmingsreserves	684.848	735.753
22 Bestemmingsfondsen	48.716	47.286
24 Kortlopende schulden	151.359	81.670
<b>Totaal-Generaal</b>	<u><u>2.135.166</u></u>	<u><u>2.148.478</u></u>

**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER DE PERIODE****1 SEPTEMBER 2015 T/M 31 AUGUSTUS 2016**

	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16 €	Begroting 1/9/15 - 31/8/16 €	Werkelijk 1/9/14 - 31/8/15 €
<b>Baten:</b>			
83 Baten contributies en overige	98.891	104.000	104.420
<b>Totale baten</b>	<u>98.891</u>	<u>104.000</u>	<u>104.420</u>
<b>Lasten landelijke organisatie</b>			
41 Lasten huisvesting	16.762	16.622	16.808
46 Salarissen en vergoedingen	146.415	143.300	138.218
47 Kosten beheer en administratie	32.083	33.063	32.416
<b>Totaal Lasten landelijke organisatie</b>	<u>195.260</u>	<u>192.985</u>	<u>187.442</u>
50 Lasten landelijke activiteiten	26.290	24.450	26.742
<b>Totaal lasten</b>	<u>221.550</u>	<u>217.435</u>	<u>214.184</u>
<b>Resultaat reguliere exploitatie</b>	<u>-122.659</u>	<u>-113.435</u>	<u>-109.764</u>
58 Overige baten en lasten	-24.276	-117.548	60.324
<b>Resultaat voor projecten</b>	<u>-146.935</u>	<u>-230.983</u>	<u>-49.440</u>
<b>Projecten</b>			
Subsidies en giften projecten	95.528	119.636	132.018
Af: Subsidies en kosten projecten	-141.128	-176.248	-135.431
<b>Projectresultaat</b>	<u>-45.600</u>	<u>-56.612</u>	<u>-3.413</u>
<b>Resultaat incl. projecten</b>	<u>-192.535</u>	<u>-287.595</u>	<u>-52.853</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>			
Financiële baten	12.262	p.m.	21.468
(On)gerealiseerd res. effecten v. Lanschot	88.796	p.m.	72.745
Af: financiële lasten	-16.395	-19.400	-19.426
<b>Financieel resultaat</b>	<u>84.663</u>	<u>-19.400</u>	<u>74.787</u>
<b>Resultaat</b>	<u>-107.872</u>	<u>-306.995</u>	<u>21.934</u>

	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Werkelijk <u>1/9/14 - 31/8/15</u>
<b>Resultaatbestemming:</b>			
Eigen vermogen	-37.406	-142.947	-31.962
Project communicatie 2.0	-41.908	-50.000	100.000
Continuïteitsreserve	-60.000	-60.000	-
Reserve nieuw beleid	60.000	-	-
Reserve nieuw beleid	-5.041	-	-
Innovatiereserve	-21.130	-54.048	-45.952
Innovatiereserve	597	-	-
P.A.H. de Boerreserve	-2.404	-	-152
Opgeheven afdelingen	-580	-	-
	<u>-107.872</u>	<u>-306.995</u>	<u>21.934</u>

3 **TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 AUGUSTUS 2016**

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>VASTE ACTIVA</b>		
<b>01 Inventarissen</b>		
Aanschafwaarde:		
Meubilair	16.775	
Computerapparatuur	6.512	
	<u>23.287</u>	
Bij: computer Invisa	605	
Af: cumulatieve afschrijving	<u>-16.201</u>	
Boekwaarde inventarissen	7.691	
Af: afschrijving boekjaar	<u>-1.974</u>	
Boekwaarde	<u>5.717</u>	<u>7.086</u>
Afschrijving meubilair: 10%		
Afschrijving computerapparatuur: 20%		
Verzekerde waarde 1-1-2015: 52.776		
<b>02 Financiële vaste activa</b>		
<u>Effecten</u>		
Van Lanschot Effecten *1)	1.728.337	1.775.381
<u>Eigen beleggingen</u>		
Oikocredit	15.604	15.368
Triodosbank, aantal 2.410,586	<u>200.017</u>	<u>111.436</u>
	215.621	126.804
<u>Leningen u/g</u>		
Lening u/g Maarssen, 0% *2)	11.685	11.685
Totaal Financiële vaste activa	<u>1.955.643</u>	<u>1.913.870</u>

\*1) Conform de grondslagen zijn de obligaties gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum.

De opgelopen obligatierente is onderdeel van de beurswaarde effecten en wordt derhalve niet separaat onder de Kortlopende vorderingen verantwoord.

\*2) Deze lening werd verstrekt in de vorm van een hypothecaire lening met de betrokken afdelingskerk als onderpand. Het landelijk bestuur heeft in haar vergadering d.d. 16 februari 2008 besloten de afdeling van haar aflossingsverplichting te ontheffen. De lening u/g is per 1 september 2005 rentevrij.

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>		
<b>11 Kortlopende vorderingen</b>		
St. Seniorenhuisvesting	0	2.000
VPSB subsidie ouderenzorg	0	50.000
VPSB, subsidie website	0	7.941
VPSB, subsidie project Magazine	0	10.000
De Vrijzinnige Fondsen, subsidie project Magazine	0	4.000
Advertentieopbrengsten Magazine	0	1.825
Abonnementen Ruimte	140	0
Afdrachten, nog te ontvangen 2012/2014	1.200	1.200
Afdrachten, nog te ontvangen 2014/2015	600	4.320
Afdrachten, nog te ontvangen 2015/2016	4.320	0
Algemene leden, nog te ontvangen	608	1.102
Nog te verrekenen pensioenpremie afdelingen	0	0
Dividendbelasting	3.056	2.236
Huur, vooruitbetaald	1.246	1.246
Depot Post.nl	651	651
Buma licentie	431	171
Overige	2.777	1.205
	<u>15.029</u>	<u>87.897</u>
<b>13 Geldmiddelen</b>		
ING 9992	25.745	21.540
ING 9992 Spaarrekening	4.500	11.000
Van Lanschot 69.94.61.901	94.967	3.033
Van Lanschot 201.67.65.038	12.201	78.250
Van Lanschot 700.04.01.575 Effectenrekening	21.364	25.802
	<u>158.777</u>	<u>139.625</u>

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>20 Eigen vermogen</b>		
Stand per 1 september	1.277.054	1.309.016
Af: resultaatbestemming boekjaar	<u>-37.406</u>	<u>-31.962</u>
Stand per 31 augustus	<u><u>1.239.648</u></u>	<u><u>1.277.054</u></u>

Vooruitlopend op het besluit van de Algemene vergadering van november 2016 is de bestemming van het resultaat van 1 sep. 2015 t/m 31 aug. 2016 reeds verwerkt.

**20 Herwaarderingsreserve eigen beleggingen**

Stand per 1 september	6.715	5.241
Bij: Triodosbank (en Oikocredit 2014/2015)	<u>3.880</u>	<u>1.474</u>
Stand per 31 augustus	<u><u>10.595</u></u>	<u><u>6.715</u></u>

**21 Bestemmingsreserves**

Continuïteitsreserve	369.162	429.162
Innovatiereserve	33.515	54.048
P.A.H. de Boereserve	110.870	113.274
Reserve Project communicatie 2.0	58.092	100.000
Reserve nieuw beleid	54.959	0
Opgeheven afdelingen	<u>58.250</u>	<u>39.269</u>
	<u><u>684.848</u></u>	<u><u>735.753</u></u>

Continuïteitsreserve

Stand per 1 september	429.162	429.162
Af: resultaatbestemming	<u>-60.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 augustus	<u><u>369.162</u></u>	<u><u>429.162</u></u>

De in 1983 ingestelde Continuïteitsreserve heeft tot doel het financieren van nieuwe projecten/initiatieven van de landelijke organisatie of van afdelingen, die beogen dat de geloofsgemeenschap ook in de toekomst haar functie zal kunnen blijven vervullen.

Innovatiereserve

Stand per 1 september	54.048	100.000
Bij: resultaatbestemming	597	0
Af: resultaatbestemming	<u>-21.130</u>	<u>-45.952</u>
Stand per 31 augustus	<u><u>33.515</u></u>	<u><u>54.048</u></u>

In november 2013 is besloten 100.000,-- uit de Continuïteitsreserve ter beschikking te stellen aan afdelingen voor innovatie.



Vrijzinnigen Nederland

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<u>P.A.H. de Boerreserve</u>		
Stand per 1 september	113.274	113.426
Af: resultaatbestemming	-2.404	-152
Stand per 31 augustus	<u>110.870</u>	<u>113.274</u>

De P.A.H. de Boerreserve werd in 2002 in overleg met de afdeling Leiden ingesteld.

Deze reserve is onder bepaalde voorwaarden bestemd voor vervanging bij ziekte van voorgangers.

Project Communicatie 2.0

Stand per 1 september	100.000	0
Bij: resultaatbestemming	0	100.000
Af: resultaatbestemming	-41.908	-
Stand per 31 augustus	<u>58.092</u>	<u>100.000</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd vanuit de in het boekjaar 2014/2015 ontvangen gift van de VPSB en zal worden besteed aan het versterken landelijk publiciteit en ondersteunen afdelingen in lokale communicatie, looptijd september 2015 tot augustus 2017.

Reserve nieuw beleid

Stand per 1 september	0	0
Bij: resultaatbestemming	60.000	-
Af: resultaatbestemming (project Vrijzinnige zeven)	-4.295	-
Af: resultaatbestemming (project gereedschapskist)	-746	-
Stand per 31 augustus	<u>54.959</u>	<u>0</u>

Deze reserve zal worden besteed aan de kosten voor het uitvoeren van projecten uit het vastgestelde beleidsplan voor zover daar geen externe financiering voor is.

Opgeheven afdelingen

(cfm. artikel 13 lid 2 van de statuten)

Stand per 1 september	39.269	33.049
Bij: Elburg 2014/2015	10.000	6.220
Bij: Amstelveen 2015/2016	9.561	-
Af: resultaatbestemming (kosten pastoraat)	-580	-
Stand per 31 augustus	<u>58.250</u>	<u>39.269</u>

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:		
Kampen 2006/2007	762	762
Noordwijk 2007/2008	9.225	9.225
Zevenhuizen 2008/2009	100	100
Utrecht 2009/2010	22.962	22.962
Elburg 2014/2015	16.220	6.220
Amstelveen 2015/2016	9.561	-
Af: resultaatbestemming (kosten pastoraat)	-580	-
	<u>58.250</u>	<u>39.269</u>

Volgens de statuten zal een voordelig saldo van een afdeling na 10 jaar vrijvallen ten gunste van het resultaat.

## **22 Bestemmingsfondsen**

VPSB Fonds ouderen onderzoek pastoraat	48.396	45.876
Legaat Godsdienstonderwijsfonds	320	1.410
	<u>48.716</u>	<u>47.286</u>

### VPSB Fonds ouderen onderzoek pastoraat

Stand per 1 september	45.876	45.876
Bij: gift Ikon via Staat van baten en lasten	2.520	-
Stand per 31 augustus	<u>48.396</u>	<u>45.876</u>

Dit fonds is bedoeld om, in overleg met de VPSB, een onderzoek te doen naar de behoefte aan pastoraat aan ouderen in de toekomst.

### Legaat Godsdienstonderwijsfonds

Stand per 1 september	1.410	2.500
Af: bijdrage St. Ikos 2014-2015 (t.g.v. rubr. 50)	-1.090	-1.090
Stand per 31 augustus	<u>320</u>	<u>1.410</u>

Dit bestemmingsfonds is t.b.v. het vrijzinnig godsdienstonderwijs op openbare scholen. Dit legaat zal gebruikt worden voor onze bijdrage aan St. Ikos.

	<u>31 augustus 2016</u>	<u>31 augustus 2015</u>
	€	€
<b>24 Kortlopende schulden</b>		
Subsidies VPSB ouderen, nog te betalen 2015/2016	91.270	0
Subsidies VPSB ouderen, nog te betalen 2014/2015	0	50.850
Subsidies VPSB ouderen, nog te betalen 2013/2014	0	1.000
Bankrekening ICUU *1)	28.678	0
Subsidie vooruitontvangen t.b.v. Magazine	4.773	0
Nog te betalen kosten Magazine	0	5.860
Bijdrage, Zin in Opvoeding	0	1.500
Reservering vakantiegeld/eindejaarsuitkering	8.659	7.351
Loonheffing	4.000	3.593
Pensioenpremie	100	0
Kosten jaarrekening incl. controle	7.415	7.725
Beheerkosten effecten	2.550	3.246
Overige	3.914	545
	<u>151.359</u>	<u>81.670</u>

\*1) betreft derdengelden die niet ter vrije beschikking staan

#### **Niet uit de balans blijkende verplichtingen**

Er is een huurovereenkomst gesloten met Drenth Makelaars inzake het pand aan de Spoorstraat 1 te Amersfoort voor een periode van 2 jaar gerekend vanaf 1 juni 2013., met recht op verlenging van 1 keer 2 jaar, derhalve tot en met 31 mei 2017.

Deze overeenkomst wordt vervolgens voortgezet voor aansluitenden perioden van telkens 1 jaar, tenzij opzegging door een van de partijen is gedaan.

De huur bedraagt vanaf 1 juli 2014 € 14.952 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Huurverhoging vanaf 1 juli 2016 heeft nog niet plaatsgevonden.

**4 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER DE PERIODE  
1 SEPTEMBER 2015/ T/M 31 AUGUSTUS 2016**

	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u> €	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u> €	Werkelijk <u>1/9/14 - 31/8/15</u> €
<b>83 Baten contributies en overige</b>			
831 Contributies afdelingen	94.357	100.000	99.968
832 Contributies algemene leden	4.534	4.000	4.452
	<u>98.891</u>	<u>104.000</u>	<u>104.420</u>

	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16 €	Begroting 1/9/15 - 31/8/16 €	Werkelijk 1/9/14 - 31/8/15 €
<b>41 Lasten huisvesting</b>			
413 Onderhoud Spoorstraat	1.643	1.500	1.696
414 Inventarisverzekering	167	170	160
Onderhoud, belastingen/verzekeringen	1.810	1.670	1.856
416 Huur Spoorstraat	14.952	14.952	14.952
	<u>16.762</u>	<u>16.622</u>	<u>16.808</u>
<b>46 Salarissen en vergoedingen</b>			
463 Salarissen excl. projecten *1)	102.871	100.000	97.652
464 Sociale lasten, pensioenpremie excl. proj. *1)	26.488	25.500	24.762
466 Verzuimverzekering	4.579	4.100	4.012
467 Reis- en verblijfkosten	7.305	7.500	6.755
468 Overige personeelskosten	1.313	2.200	497
469 Deskundigheidsbevordering	3.859	4.000	4.541
	<u>146.415</u>	<u>143.300</u>	<u>138.218</u>
*1) Salarissen incl. werkgeverslasten projecten zijn onder Kosten projecten verantwoord			
<b>47 Kosten beheer en administratie</b>			
471 Kosten landelijk bestuur/commissies	11.272	6.000	8.569
4715 Kosten algemene vergaderingen	2.588	6.000	1.394
472 Kantoorart., drukwerk en porti	10.065	8.000	8.057
473 Kosten telefoon	1.101	1.000	1.078
474 Kosten (loon)administratie	5.263	5.400	5.384
475 Kosten jaarrekening	3.115	3.200	3.724
476 Aansprakelijkheidsverzekering incl. Wegam	471	500	349
477 Afschrijving inventarissen	1.974	2.463	2.607
478 Kosten Communicatie	-	-	441
478 Kosten website/publiciteit	1.005	-	557
479 Abonnementen en boeken	280	500	256
4799 Doorberekend aan projecten	-5.051	-	-
	<u>32.083</u>	<u>33.063</u>	<u>32.416</u>

	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16 €	Begroting 1/9/15 - 31/8/16 €	Werkelijk 1/9/14 - 31/8/15 €
<b>50 Lasten landelijke activiteiten</b>			
Lasten Ruimte/Magazine	11.326	10.500	13.675
Af: Bijdragen Ruimte/Magazine	-8.615	-4.500	-7.967
	<u>2.711</u>	<u>6.000</u>	<u>5.708</u>
Lidmaatschappen organisaties	6.597	5.500	6.505
Af: Legaat Godsdienstonderw. St. Ikos	-1.090	p.m.	-1.090
	<u>5.507</u>	<u>5.500</u>	<u>5.415</u>
Stichting Opleiding	2.500	2.500	1.500
Conventkosten minus bijdragen	9.772	6.200	6.861
Compassieprijs	150	-	380
Publicaties	-	-	-122
Zinweb Zinprofiel	2.750	2.750	5.500
Jeugd- en jongerenwerk	2.900	1.500	1.500
	<u>26.290</u>	<u>24.450</u>	<u>26.742</u>
<b>58 Overige baten en lasten</b>			
<b>585 Overige baten</b>			
Gift VPSB	-	-	100.000
Gift Ikon St. Kerkelijke zendtijd	2.520	-	-
Overige giften	5.398	-	19
Innovatiereserve restitutie proj. Bennekom	597	-	-
Overige baten (voorgaande jaren)	-	-	6.409
	<u>8.515</u>	<u>0</u>	<u>106.428</u>
<b>586 Overige lasten</b>			
P.A.H. de Boereserve, overige kosten	2.404	2.000	152
Opgeheven afdelingen, kosten pastoraat	580	-	-
Innovatiesubsidie afdelingen	21.130	54.048	45.952
Reserve nieuw beleid via Res. bestemming	-	60.000	-
Reserve nieuw beleid, Vrijzinnige zeven	4.295	-	-
Reserve nieuw beleid, Gereedschapskist	746	-	-
Gift Ikon t.b.v. VSB Fonds	2.520	-	-
Overige	1.116	1.500	-
	<u>32.791</u>	<u>117.548</u>	<u>46.104</u>
<b>58 Overige baten minus lasten</b>	<u>-24.276</u>	<u>-117.548</u>	<u>60.324</u>

	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Werkelijk <u>1/9/14 - 31/8/15</u>
<b>Projecten</b>			
<b>Subsidies en giften projecten</b>			
VPSB subsidie ouderenzorg	90.000	90.000	90.000
VPSB subsidie website/publiciteit	-	-	2.068
Gift t.b.v. project Magazine	-	-	20.000
Gift St. Seniorenhuisvest. Anne Zernike	-	-	650
Giften projecten 2015-2016 *1)	5.528	29.636	-
Gift St. Seniorenhuisvest. vrijz. Netwerk	-	-	19.300
	<u>95.528</u>	<u>119.636</u>	<u>132.018</u>
<b>Kosten projecten</b>			
VPSB subsidie ouderenzorg	90.000	90.000	90.000
Salarissen project Communicatie 2.0 *2)	29.773	50.000	-
Overige kosten project Communicatie *2)	7.139	-	-
VPSB subsidie website/publiciteit	-	-	2.068
Lasten Magazine	-	-	17.253
Salarissen incl. lasten (overige projecten)	13.695	22.100	21.510
Bijdrage gezamenlijke Inspiratiedag	-	-	3.500
Overige lasten harde projecten *1)	521	14.148	1.100
	<u>141.128</u>	<u>176.248</u>	<u>135.431</u>
<b>Projectresultaat *3)</b>	<b>-45.600</b>	<b>-56.612</b>	<b>-3.413</b>

\*1) conform overzicht harde projecten

\*2) het Project Communicatie 2.0 bestrijkt de boekjaren 2015-2016 en 2016-2017.

In beide boekjaren wordt ongeveer de helft van het budget besteed.

\*3) het negatieve projectresultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het project Communicatie 2.0.

Dit project wordt gedekt door de bestemmingsreserve die gevormd is met de gift van VPSB.

	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Werkelijk <u>1/9/14 - 31/8/15</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>			
<b>81 Financiële baten</b>			
814 Obligatierente	1.450	p.m.	8.557
816 Dividend aandelen	10.405	p.m.	11.897
817 Overige interestbaten	407	p.m.	1.014
	<u>12.262</u>	<u>p.m.</u>	<u>21.468</u>
<b>584 (On)gerealiseerd res. effecten v. Lanschot</b>	<u>88.796</u>	<u>p.m.</u>	<u>72.745</u>
<b>48 Bankkosten</b>			
481 Interest- en bankkosten	595	700	586
482 Beheerloon effecten	15.800	18.000	18.164
482 Aan- en verkoopkosten effecten	0	700	676
	<u>16.395</u>	<u>19.400</u>	<u>19.426</u>
<b>Financieel resultaat</b>	<u>84.663</u>	<u>-19.400</u>	<u>74.787</u>



## Verslag van de Financiële Commissie van Advies 2015-2016

1. De Financiële Commissie van Advies, hierna te noemen de Commissie, wordt, zo staat in art. 34 van het Algemeen Reglement, door het Hoofdbestuur geraadpleegd over het financiële beleid en beheer. Een en ander is nader in dat Reglement uitgewerkt.
2. De samenstelling van de Commissie is conform het Reglement en bestaat uit de heren D. Ruys en B. de Vries.
3. Het financiële beheer wordt sinds het boekjaar 2013-2014 uitgevoerd door het Kantoor Kerkelijke Administratie (KKA) in een goede samenwerking met het landelijk bureau (mevr. Elsbeth Goetsch). De penningmeester, de heer Harry Rijken, richt zich nu volledig op het financiële beleid.
4. Door de grote volatiliteit op de financiële markten en de lage rente kost het veel hoofdbreken om het vermogen goed te laten renderen. Desalniettemin waren de beleggingsresultaten over het afgelopen boekjaar alleszins bevredigend: bij van Lanschot 4,7% en de certificaten Triodosbank deden 5%.
5. Het beleggingsstatuut is aan het begin van dit boekjaar opgesteld en wordt in gesprekken met de vermogensbeheerder regelmatig getoetst. Tevens is dit boekjaar de administratieve organisatie geheel herzien. De accountant heeft beide documenten beoordeeld en enkele kleine aanpassingen voorgesteld.
6. Het afgelopen jaar is in Commissie-en werkgroepverband intensief van gedachten gewisseld over de (toekomstige) verenigingsstructuur. Als sluitstuk zullen zowel de Statuten als het Algemeen Reglement worden geactualiseerd en aangepast.
7. Op grond van de stukken die de Commissie ter kennis zijn gebracht, de concept-jaarstukken, de begroting en het rapport van de accountant, gevoegd bij de gesprekken die de Commissie met alle belanghebbenden heeft gehad, is de Commissie van mening u te adviseren het Bestuur voor het gevoerde financiële beheer en beleid m.b.t het afgelopen boekjaar decharge te verlenen.

De Financiële Commissie van Advies

W.G.  
D. Ruys

W.G.  
B. de Vries



## TOELICHTING BIJ DE BEGROTING

### Inleiding

Mede gezien de financiële situatie van veel afdelingen zal ook dit jaar weer geen contributieverhoging worden voorgesteld. Het bereiken van een sluitende begroting zal ook in 2016-2017 niet haalbaar zijn, dus het resultaat uit vermogen (PM opgenomen bij Financiële baten) blijft onverminderd hard nodig.

### **Baten landelijke organisatie**

#### *- Afdrachten/contributies*

Het bestuur heeft de begrote baten uit contributies verminderd met € 5.000 in vergelijking met de begroting 2015-2016. Dit omdat in 2015-2016 een verminderde opbrengst uit de afdelingen vanwege afnemende ledenaantallen werd geconstateerd.

### **Lasten landelijke organisatie**

#### *- Personeelskosten*

Hier zijn de kosten vermeld voor de vaste formatie. Daarnaast is een bedrag voor deskundigheidsbevordering opgenomen van € 4.000. De personeelskosten voor tijdelijke formatie, bedoeld voor uitvoering van projecten, is onder Projecten begroot.

### **Lasten landelijke activiteiten**

#### *- Ruimte/Mens & Tijd*

De bijdrage voor het kwartaalblad Ruimte/Mens & Tijd is lager begroot dan vorig jaar. Een deel van de kosten zal worden gedragen door het communicatieproject. Er is € 2.500 begroot voor het ontwikkelen van een nieuw magazine als opvolging van Ruimte.

#### *- Verwante organisaties*

De bijdragen aan de Raad van Kerken, CIO, ICUU en IARF zijn ten opzichte van voorgaande jaren niet verhoogd. Dit jaar zullen de lidmaatschappen van deze organisaties geëvalueerd worden.

#### *- St. Opleidingsinstituut*

Voor het Opleidingsinstituut is € 1.500 opgenomen ter afronding van de lopende meerjarenovereenkomst.

#### *- Conventkosten*

Het gereserveerde bedrag is gelijk gebleven aan het jaar 2015-2016.

#### *- Zinweb/Zinprofiel*

De samenwerking met st. Zinweb is per 31 december 2015 stopgezet.

#### *- Jeugd en Jongerenwerk*

Per september 2013 is de website Zin in Opvoeding van start gegaan. Vrijzinnigen Nederland heeft voor 4 jaar een bijdrage van € 2.200 toegezegd per jaar voor dit project. Voor 2016-2017 is het totale bedrag in de begroting opgenomen omdat de subsidie van € 700 door het opheffen van de Vereniging voor Vrije Geloofsopvoeding NVVZ is komen te vervallen.

### **Overige lasten**

#### *- Innovatiesubsidie afdelingen*

Van de reeds toegekende innovatiesubsidies is € 7.734 nog niet uitgekeerd omdat de projecten (inclusief de evaluatie) nog niet zijn afgerond. Het bestuur heeft na evaluatie besloten om de algemene vergadering voor te stellen om voor 2016-2017 nog eens € 35.000 uit de continuïteitsreserve te bestemmen voor de innovatiesubsidie voor de afdelingen.

*- Reserve nieuw beleid*

In het verlengde van de clustergesprekken van 2015 werd nieuw beleid gemaakt, waarvoor overeenkomstig het voorstel aan de Algemene Vergadering in november 2015 een reserve van € 60.000 is gevormd (onttrokken aan de continuïteitsreserve). Voor de twee door de AV geselecteerde projecten (de Vrijzinnige Gereedchapskist en de Vrijzinnige Zeven) is in het boekjaar 2016-2016 slechts € 5.041 uitgegeven.

Aan de algemene vergadering wordt voorgesteld om reserve nieuw beleid terug te brengen tot € 30.000. Dienovereenkomstig zal er dan € 24.959 terugvloeien naar de continuïteitsreserve.

*- Diverse projecten*

Projecten worden in principe alleen uitgevoerd als daar externe financiering voor is gevonden. Bijlage C biedt een overzicht van de projecten 2016/2017 waarvoor op balansdatum al financiering is toegezegd.

Het negatieve projectresultaat wordt verklaard door het Project communicatie 2.0, dat is gefinancierd door de gift van VPSB. Voor het tweede en laatste jaar resteert voor dit project nog een bedrag van € 58.092.

H. Rijken  
penningmeester

**I                    STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER DE PERIODE**  
**1 SEPTEMBER 2016/ T/M 31 AUGUSTUS 2017**

	Begroting 1/9/16 - 31/8/17 €	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16 €	Begroting 1/9/15 - 31/8/16 €
<b>Baten:</b>			
83 Baten contributies en overige	99.000	98.891	104.000
<b>Totale baten</b>	<u>99.000</u>	<u>98.891</u>	<u>104.000</u>
<b>Lasten landelijke organisatie</b>			
41 Lasten huisvesting	16.700	16.762	16.622
46 Salarissen en vergoedingen	149.100	146.415	143.300
47 Kosten beheer en administratie	32.000	32.083	33.063
<b>Totaal Lasten landelijke organisatie</b>	<u>197.800</u>	<u>195.260</u>	<u>192.985</u>
50 Lasten landelijke activiteiten	22.200	26.290	24.450
<b>Totaal lasten</b>	<u>220.000</u>	<u>221.550</u>	<u>217.435</u>
<b>Resultaat reguliere exploitatie</b>	<u>-121.000</u>	<u>-122.659</u>	<u>-113.435</u>
58 Overige baten en lasten	-7.734	-24.276	-117.548
<b>Resultaat voor projecten</b>	<u>-128.734</u>	<u>-146.935</u>	<u>-230.983</u>
<b>Projecten</b>			
Subsidies en giften projecten	110.208	95.528	119.636
Af: Subsidies en kosten projecten	-158.958	-141.128	-176.248
<b>Projectresultaat</b>	<u>-48.750</u>	<u>-45.600</u>	<u>-56.612</u>
<b>Resultaat incl. projecten</b>	<u>-177.484</u>	<u>-192.535</u>	<u>-287.595</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>			
Financiële baten	p.m.	12.262	p.m.
(On)gerealiseerd res. effecten v. Lanschot	p.m.	88.796	p.m.
Af: financiële lasten	-17.200	-16.395	-19.400
<b>Financieel resultaat</b>	<u>-17.200</u>	<u>84.663</u>	<u>-19.400</u>
<b>Resultaat</b>	<u>-194.684</u>	<u>-107.872</u>	<u>-306.995</u>

	Begroting <u>1/9/16 - 31/8/17</u>	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u>
<b>Concept Resultaatbestemming:</b>			
Eigen vermogen	<b>-163.858</b>	-37.406	-142.947
Project communicatie 2.0	-58.092	-41.908	-50.000
Continuïteitsreserve	24.959	-60.000	-60.000
Reserve nieuw beleid 2015-2016	-	60.000	-
Reserve nieuw beleid 2016-2017	-24.959	-5.041	-
Innovatiereserve	35.000	597	-
Innovatiereserve	-7.734	-21.130	-54.048
P.A.H. de Boerreserve	-	-2.404	-
Opgeheven afdelingen	-	-580	-
	<u>-194.684</u>	<u>-107.872</u>	<u>-306.995</u>

**2 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER DE PERIODE  
1 SEPTEMBER 2016/ T/M 31 AUGUSTUS 2017**

	Begroting <u>1/9/16 - 31/8/17</u> €	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u> €	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u> €
<b>83 Baten contributies en overige</b>			
831 Contributies afdelingen	95.000	94.357	100.000
832 Contributies algemene leden	4.000	4.534	4.000
	<u>99.000</u>	<u>98.891</u>	<u>104.000</u>

	Begroting 1/9/16 - 31/8/17 €	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16 €	Begroting 1/9/15 - 31/8/16 €
<b>41 Lasten huisvesting</b>			
413 Onderhoud Spoorstraat	1.530	1.643	1.500
414 Inventarisverzekering	170	167	170
Onderhoud, belastingen/verzekeringen	1.700	1.810	1.670
416 Huur Spoorstraat	15.000	14.952	14.952
	<u>16.700</u>	<u>16.762</u>	<u>16.622</u>
<b>46 Salarissen en vergoedingen</b>			
463 Salarissen excl. projecten *1)	106.000	102.871	100.000
464 Sociale lasten, pensioenpremie excl. proj. *1)	27.500	26.488	25.500
466 Verzuimverzekering	4.100	4.579	4.100
467 Reis- en verblijfkosten	7.000	7.305	7.500
468 Overige personeelskosten	500	1.313	2.200
469 Deskundigheidsbevordering	4.000	3.859	4.000
	<u>149.100</u>	<u>146.415</u>	<u>143.300</u>
*1) Salarissen incl. werkgeverslasten projecten zijn onder Kosten projecten verantwoord			
<b>47 Kosten beheer en administratie</b>			
471 Kosten landelijk bestuur/commissies	7.000	11.272	6.000
4715 Kosten algemene vergaderingen	5.000	2.588	6.000
472 Kantoorart., drukwerk en porti	7.000	10.065	8.000
473 Kosten telefoon	1.000	1.101	1.000
474 Kosten (loon)administratie	5.400	5.263	5.400
475 Kosten jaarrekening	3.200	3.115	3.200
476 Aansprakelijkheidsverzekering bureau	350	471	500
477 Afschrijving inventarissen	1.800	1.974	2.463
478 Kosten website/publiciteit	1.000	1.005	-
479 Abonnementen en boeken	250	280	500
4799 Doorberekend aan projecten	-	-5.051	-
	<u>32.000</u>	<u>32.083</u>	<u>33.063</u>



	Begroting 1/9/16 - 31/8/17	Werkelijk 1/9/15 - 31/8/16	Begroting 1/9/15 - 31/8/16
	€	€	€
<b>50 Lasten landelijke activiteiten</b>			
Lasten Ruimte	10.000	11.326	10.500
Af: Bijdragen Ruimte	-6.000	-8.615	-7.800
Ontwikkeling nieuw magazine ipv Ruimte	2.500	-	-
	<u>6.500</u>	<u>2.711</u>	<u>2.700</u>
Lidmaatschappen organisaties	5.500	6.747	5.500
Af: Legaat Godsdienstonderw. St. Ikos	-	-1.090	-
	<u>5.500</u>	<u>5.657</u>	<u>5.500</u>
Stichting Opleiding	1.500	2.500	2.500
Conventkosten minus bijdragen	6.000	9.772	6.000
Compassieprijs	500	-	750
Publicaties	-	-	-
Zinweb Zinprofiel	-	2.750	5.500
Jeugd- en jongerenwerk	2.200	2.900	1.500
	<u>22.200</u>	<u>26.290</u>	<u>24.450</u>
<b>58 Overige baten en lasten</b>			
<b>585 Overige baten</b>	-	-	-
Gift Ikon St. Kerkelijke zendtijd	-	2.520	-
Overige giften	-	5.398	-
Innovatiereserve restitutie proj. Bennekom	-	597	-
	<u>0</u>	<u>8.515</u>	<u>0</u>
<b>586 Overige lasten</b>			
P.A.H. de Boereserve, overige kosten	-	2.404	2.000
Opgeheven afdelingen, kosten pastoraat	-	580	-
Innovatiesubsidie afdelingen, restbudget	7.734	21.130	54.048
Reserve nieuw beleid	-	-	60.000
Reserve nieuw beleid, Vrijzinnige zeven	-	4.295	-
Reserve nieuw beleid, Gereedschapskist	-	746	-
Gift Ikon t.b.v. VSB Fonds	-	2.520	-
Overige	-	1.116	1.500
	<u>7.734</u>	<u>32.791</u>	<u>117.548</u>
<b>58 Overige baten minus lasten</b>	<u>-7.734</u>	<u>-24.276</u>	<u>-117.548</u>

	Begroting <u>1/9/16 - 31/8/17</u>	Werkelijk <u>1/9/15 - 31/8/16</u>	Begroting <u>1/9/15 - 31/8/16</u>
<b>Projecten</b>			
<b>Subsidies en giften projecten</b>			
VPSB subsidie ouderenzorg	90.000	90.000	90.000
Toegezegde giften projecten *1)	20.208	5.528	29.636
	<u>110.208</u>	<u>95.528</u>	<u>119.636</u>
<b>Kosten projecten</b>			
VPSB subsidie ouderenzorg	90.000	90.000	90.000
Project Communicatie 2.0 *2)	58.092	36.912	50.000
Salarissen incl. lasten (overige projecten)	10.225	13.695	22.100
Overige lasten harde projecten *1)	641	521	14.148
	<u>158.958</u>	<u>141.128</u>	<u>176.248</u>
<b>Projectresultaat *3)</b>	<b>-48.750</b>	<b>-45.600</b>	<b>-56.612</b>
*1) conform overzicht harde projecten			
*2) het Project Communicatie 2.0 bestrijkt de boekjaren 2015-2016 en 2016-2017.			
*3) het negatieve projectresultaat wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het project Communicatie 2.0. Dit project wordt gedekt door de bestemmingsreserve die gevormd is met de gift van VPSB.			
<b>Financiële baten en lasten</b>			
<b>81 Financiële baten</b>			
814 Obligatierente	p.m.	1.450	p.m.
816 Dividend aandelen	p.m.	10.405	p.m.
817 Overige interestbaten	p.m.	407	p.m.
	<u>p.m.</u>	<u>12.262</u>	<u>p.m.</u>
<b>584 (On)gerealiseerd res. effecten v. Lanschot</b>	<u>p.m.</u>	<u>88.796</u>	<u>p.m.</u>
<b>48 Bankkosten</b>			
481 Interest- en bankkosten	600	595	700
482 Beheerloon effecten	16.000	15.800	18.000
482 Aan- en verkoopkosten effecten	600	-	700
	<u>17.200</u>	<u>16.395</u>	<u>19.400</u>
<b>Financieel resultaat</b>	<b>-17.200</b>	<b>84.663</b>	<b>-19.400</b>

# Vrijzinnigen Nederland

## Bijlage A

Vermogensontwikkeling (in €)		
<b>Waarde portefeuille per 31-08-2015</b>		<b>1,801,183</b>
Mutatie ongerealiseerd resultaat	33,705	
Gerealiseerd resultaat	54,999	
Renteresultaat beleggingen	0	
<b>Koersresultaat</b>	<b>88,703</b>	
Dividenden	6,098	
Coupons	0	
Rente rekening courant	120	
Retrocessies	0	
<b>Netto inkomsten</b>	<b>6,218</b>	
Beheervergoeding	-16,403	
Bewaarloon	0	
Overige kosten	-0	
<b>Kosten</b>	<b>-16,403</b>	
<b>Beleggingsresultaat</b>		<b>78,518</b>
Stortingen	0	0
Onttrekkingen	-130,000	-130,000
<b>Stortingen / onttrekkingen</b>	<b>-130,000</b>	<b>-130,000</b>
<b>Waarde portefeuille per 31-08-2016</b>		<b>1,749,702</b>

### Performance per maand

Datum	Vermogen (€)	Stortingen en onttrekkingen (€)	Resultaat (€)	Netto performance
30-09-2015	1.775.552,61		-25.630,60	-1,4 %
31-10-2015	1.858.333,74		82.781,13	4,7 %
30-11-2015	1.844.138,03	-50.000,00	35.804,29	2,0 %
31-12-2015	1.794.366,30		-49.771,73	-2,7 %
31-01-2016	1.738.753,00		-55.613,30	-3,1 %
29-02-2016	1.728.436,17		-10.316,83	-0,6 %
31-03-2016	1.703.599,86	-50.000,00	25.163,69	1,5 %
30-04-2016	1.706.917,07		3.317,21	0,2 %
31-05-2016	1.733.257,00		26.339,93	1,6 %
30-06-2016	1.732.514,09		-742,91	0,0 %
31-07-2016	1.770.403,40		37.889,31	2,2 %
31-08-2016	1.749.701,61	-30.000,00	9.298,21	0,5 %

Rendement over periode 01-09-2015 t/m 31-08-2016 4,7 %



## Certificaten van aandelen Triodos Bank

### Investeer in Triodos Bank zelf

Door uw investering in Triodos Bank draagt u bij aan de verandering naar een eerlijke en duurzame economie

Een belegging met een rendement van 4,7%\*

Beleg in de duurzame en onafhankelijke bank sinds 1980

\* Gemiddeld rendement per jaar over de afgelopen 5 jaar per 31-08-2016. Resultaten uit het verleden bieden geen betrouwbare indicator voor de toekomst.

De informatie over Certificaten van aandelen is puur informatief. Dit is geen (beleggings-)advies of vervanging voor een persoonlijk advies. Dit betekent dat de keuze voor het aan- en verkopen van Certificaten van aandelen Triodos Bank geheel bij u zelf ligt. Triodos Bank adviseert hier nooit over.

### Rendement\*

Rendement Certificaten van aandelen Triodos Bank:

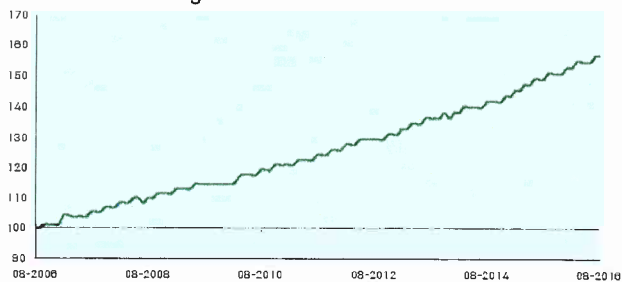
1 mnd	3 mnd	YTD	1 jaar	3 jaar gem.	5 jaar gem.	10 jaar gem.
0,0%	1,2%	3,7%	5,0%	4,7%	4,7%	4,6%

Rendementen per 31-08-2016

### Rendementen laatste kalenderjaren

2015	2014	2013	2012	2011
5,1%	5,3%	4,0%	4,0%	4,1%

### Waardeontwikkeling



— Waarde ontwikkeling (waarde bij inleg 100 EUR) certificaten van aandelen

\* Alle genoemde rendementen zijn berekend op basis van intrinsieke waarde, inclusief herbelegging dividend. Resultaten uit het verleden vormen geen betrouwbare indicator voor de toekomst.

### Dividend

De jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van Triodos Bank NV beslist elk jaar of er winst wordt uitgekeerd aan certificaathouders in de vorm van dividend. Als er dividend wordt uitgekeerd kunt u kiezen tussen dividend in aandelen (stock dividend), of dividend in cash (cash dividend). Bij cash dividend wordt 15% dividendbelasting ingehouden.

Datum uitkering	Bedrag per aandeel (EUR)
27-05-2016	1,95
29-05-2015	1,95
28-05-2014	1,95

Bijlage B 2015/2016	2015/2016				contributie	contributie
	leden	begunst.	vrienden	totaal	2015/2016	2014/2015
Ameide/Tienhoven	22			22	€ 660,00	€ 630,00
Amerongen/Leersum	16	3	5	24	€ 645,00	€ 735,00
Amstelveen opgeheven					€ 0,00	€ 90,00
Apeldoorn	28			28	€ 840,00	€ 900,00
Arnhem	10			10	€ 300,00	€ 300,00
Baarn	42	10		52	€ 1.560,00	€ 1.500,00
Bennekom	142	77	1	220	€ 6.585,00	€ 6.705,00
Bilthoven	258			258	€ 7.740,00	€ 8.010,00
Brielle	41	22	15	78	€ 2.115,00	€ 2.130,00
Brummen/Ijsselstreek	45			45	€ 1.350,00	€ 1.620,00
Dedemsvaart	9			9	€ 270,00	€ 390,00
Doorn	38			38	€ 1.140,00	€ 1.230,00
Driebergen	54	22		76	€ 2.280,00	€ 2.430,00
Ede	59	7		66	€ 1.980,00	€ 2.160,00
Eibergen	36		14	50	€ 1.290,00	€ 1.380,00
Elburg opgeheven					€ 0,00	€ 855,00
Harderwijk	18			18	€ 540,00	€ 600,00
Hardinxveld	46	2		48	€ 1.440,00	€ 1.530,00
Hattem	70	7		77	€ 2.310,00	€ 2.190,00
Heerde	37			37	€ 1.110,00	€ 1.110,00
Hilversum	66			66	€ 1.980,00	€ 2.250,00
Huizen	17		33	50	€ 1.005,00	€ 915,00
Laren/Blaricum en Weesp e.o.	43	2	3	48	€ 1.395,00	€ 1.485,00
Lunteren	78	6	1	85	€ 2.535,00	€ 2.640,00
Maarsse/Breukelen	15	1		16	€ 480,00	€ 525,00
Maassluis/Maasland	8	5		13	€ 255,00	€ 360,00
Midden-Drenthe	116		3	119	€ 3.525,00	€ 3.720,00
Naarden/Bussum	50		7	57	€ 1.605,00	€ 1.635,00
Oost-Twente	46	9	1	56	€ 1.665,00	€ 1.725,00
Oud-Beijerland	48		15	63	€ 1.665,00	€ 1.500,00
Renkum	52	11	1	64	€ 1.875,00	€ 2.040,00
Rhenen	38	23		61	€ 1.830,00	€ 1.740,00
Rijssen/Nijverdal	32		6	38	€ 1.050,00	€ 1.020,00
Rotterdam	7			7	€ 210,00	€ 240,00
Schiedam	80		7	87	€ 2.505,00	€ 2.745,00
Soest	51			51	€ 1.530,00	€ 2.115,00
Tholen	68	12		80	€ 2.400,00	€ 2.730,00
Varsseveld e.o.	380			380	€ 11.400,00	€ 11.970,00
Veenendaal	62	20		82	€ 2.460,00	€ 2.370,00
Veelp	68	39		107	€ 3.210,00	€ 3.510,00
Voorburg	56	4		60	€ 1.800,00	€ 1.890,00
Wageningen	41	15		56	€ 1.680,00	€ 1.710,00
Wassenaar	175	62		237	€ 7.110,00	€ 7.290,00
Westerkwartier	45		3	48	€ 697,50	€ 667,50
Woubrugge/Nieuwveen	19	3		22	€ 660,00	€ 720,00
Zeist	49	31	1	81	€ 2.415,00	€ 2.610,00
Zuid-Kennemerland	33	1	16	50	€ 1.260,00	€ 1.350,00
correcties vorig jaar						
					€ 94.357,50	€ 99.967,50
Algemene Leden/Vrienden	105		2	107	4.534,00	€ 4.452,00
	2819	394	134	3347	€ 98.891,50	€ 104.419,50



Bijlage C

Periode 1-9-2016 t/m 31-8-2017					toegezegd	uren WH	uren EG	kosten uren WH	kosten uren EG	uren extern	kosten uren extern	overige kosten
<b>Externe projecten</b>												
3 VUJN				12	1.300,00	20	0	1.300,00	0,00	0	0,00	0,00
4 1st SVG				12	2.600,00	40	0	2.600,00	0,00	0	0,00	0,00
8 archief 2				18	9.565,00	0	150	0,00	6.000,00	0	0,00	0,00
16 Vertaling Rasor				10	6.742,50	5	0	325,00	0,00	0	0,00	0,00
					20.207,50	65	150	4.225,00	6.000,00	0	0,00	0,00

Intern projecten

resterend begroting												
7 com 2.0				12	58.092,00	182	0	11.830,00	0,00	736	18.400,00	27.862,00
				12		0	0	0	0,00	0	0,00	0,00
Totaal periode					58.092,00	182	0	11.830,00	0,00	736	18.400,00	27.862,00